

Оксана Кравчина

науковий співробітник

*Відділу компаративістики
інформаційно-освітніх інновацій*

Інна Заярна

кандидат педагогічних наук

провідний науковий співробітник

*Відділу компаративістики
інформаційно-освітніх інновацій*

Інститут цифровізації освіти НАПН України

Київ, Україна

ВПЛИВ МОНІТОРИНГУ НА ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ШКОЛІ

Питання необхідності вивчення англійської мови на державному рівні в Україні є дійсно важливим та актуальним. Вивчення англійської мови на державному рівні в Україні є надзвичайно важливим для економічного, освітнього, наукового та культурного розвитку країни. Так український уряд планує запуснути комплексну та доступну програму вивчення англійської мови Future Perfect, яка стане доступною для кожного українця та українки, незалежно від фінансового стану та місця проживання. Про це заявив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль під час презентації національної програми популяризації англійської мови в Україні. Президент України Володимир Зеленський нещодавно вніс до парламенту законопроект про офіційне встановлення англійської мови як мови міжнародного спілкування в Україні. Реалізація цієї ініціативи прискорить інтеграцію країни в єдиний мовний простір.

Згідно із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти (Ніколаєва, 2003) існує шість рівнів володіння мовою, які були розроблені Асоціацією Мовних Експертів ALTE (англ. The Association of Language Testers in Europe): інтродуктивний (A1), середній (A2), рубіжний (B1), просунутий (B2), автономний (1) і компетентний (C2). Вони охоплюють проміжок від базового до практично бездоганного рівня володіння мовою. Відповідно відбуваються зміни й в навчанні в українських школах. Так нові реформи української школи, які

розпочалися у 2018 році з початкової школи, впливають на підготовку вчителя. Вчителів англійської мови підготували для навчання учнів початкової школи НУШ. Водночас Міністерство освіти і науки України затвердило програму підвищення кваліфікації вчителів початкових класів для забезпечення наступності та сталості навчання англійської мови в початкових класах. Основними нормативними документами, що регулюють питання вивчення англійської мови в Україні на державному рівні є: Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019 р.), в якому зазначено про сприяння вивченню англійської мови в державних і комунальних закладах освіти та передбачено реалізацію державних програм з вивчення англійської мови; Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми навчання англійської мови в закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти» (2016 р.), в якій передбачено заходи з підвищення рівня володіння англійською мовою учнями та вчителями, Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2024). Тобто питання вивчення англійської мови в Україні на державному рівні регулюється комплексом законодавчих та програмних документів, які покликані сприяти підвищенню рівня володіння англійською серед населення. Слід зауважити, що вивчення англійської мови в школі має багато важливих переваг, серед яких можна виділити те що це мова міжнародного спілкування, знання якою в майбутньому дозволить конкурувати на світовому ринку праці, навчатися, краще розуміти культурні аспекти інших країн (літературу, музику, фільми), розвивати когнітивні здібності (мислення, пам'ять, концентрація).

Пандемія COVID-19 стала потужним каталізатором для переходу на дистанційне та змішане навчання в освітній галузі. Виникла потреба у створенні онлайн середовища для забезпечення ефективної взаємодії вчителів та учнів, а ефективний моніторинг є ключем до постійного вдосконалення навчального процесу в онлайн-середовищі. Разом з тим комплексний та систематичний підхід до моніторингу онлайн-навчання англійської мови дозволяє виявляти проблеми, аналізувати дані та вносити необхідні удосконалення, що в результаті підвищує якість та ефективність онлайн-освіти. Оцінка онлайн-

середовища для вивчення англійської мови в школі дуже важлива, оскільки впливає безпосередньо на якість навчання (дозволяє визначити якість навчальних програм, матеріалів і методів), дозволяє вчителям та учням відстежувати прогрес у вивченні мови, адаптувати програми навчання після оцінювання результатів навчання, заохочує учнів до активної участі для досягнення кращих результатів у вивченні мови. Загалом, оцінка онлайн-середовища для вивчення англійської мови в школах є ключовим фактором забезпечення якісного та ефективного навчання.

Для оцінки онлайн-ресурсів з вивчення англійської мови можна використати певні критерії, серед яких можна виділити такі як:

- оцінка якості контенту (ким підготовлений матеріал професійним викладачем чи ні, ресурс безпомилковий та актуальний, чи є пояснення зрозумілими);
- різноманітність контенту (граматика, словниковий запас, розмовна мова, різні рівні володіння мовою, наявність аудіо, відео або інтерактивних вправ);
- структурований зміст (чіткий план проходження курсу, легкість знаходження потрібної теми, існування системи відстеження прогресу навчання);
- наявність зворотного зв'язку та підтримка учнів (можливість отримати пораду від викладача, поставити питання);
- оплата навчання (ресурс безоплатний або платний, виправданість витрат до обсягу контенту);
- проаналізувати відгуки користувачів про ефективність та зручність ресурсів.

Після тестування деяких ресурсів можна порівняти їх відповідно до цих критеріїв і вибрати той, який найкраще відповідає цілям і методам навчання.

Наприклад порівняти ефективність різних типів онлайн-ресурсів для вивчення англійської мови, таких як мобільні додатки та вебсайти, основними плюсами та мінусами кожного типу є:

- мобільний додаток: зручність і переносність (доступ до матеріалів в будь-якому місці і в будь-який час), гейміфікація (ігрові елементи сприяють більшій залученості), автоматичне нагадування

про заняття, можливості обмежені в порівнянні з вебверсією, інші програми для смартфонів відвертають увагу;

– вебсайт: більш різноманітний контент, простота використання ПК з великим екраном, інтеграція з онлайн-спільнотами та форумами, не завжди зручно використовувати з мобільних пристроїв, потрібен доступ до ПК / ноутбука.

Тобто мобільні додатки трохи ефективніші для початківців через гейміфікацію та зручність, але поступово бажано переходити на більш важливі вебресурси.

Серед мобільних додатків та вебсайтів для вивчення англійської мови можна виділити:

– мобільні додатки: Duolingo (безоплатна програма з іграми, короткими уроками та системою щоденної практики), Babbel (платна програма зі структурованими курсами, розроблена лінгвістами), Beelinguapp (вивчення мови за допомогою паралельних текстів, прослуховуючи музику та аудіокниги), SpeakingPal (програма для відпрацювання вимови та відпрацювання розмовної мови), FluentU (вивчення англійської мови за допомогою реальних відео з субтитрами та інтерактивних вправ);

– вебсайти: Центр англійської мови (www.englishcentral.com), Coursera (www.coursera.org), подкасти англійською мовою (наприклад, www.podcastsinenglish.com), інтерактивні словники (www.vocabulary.com, www.wordsmyth.net), Британська Рада (<https://learnenglish.britishcouncil.org/>).

Ефективним є поєднання різних видів ресурсів, таких як аудіювання, читання, письмо та вправи на розмову. Важливо вибирати ресурси, які відповідають віку, рівню підготовки та інтересам учня. Поєднання різних видів вправ і інтерактивних презентацій матеріалів підвищує залученість учнів до вивчення англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

Ніколаєва, С. Ю. (Ed.). (2003). *Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання*. Ленвіт.

Закон України, (2019). *Про забезпечення функціонування української мови як державної.* URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.

Закон України, (2024). *Про забезпечення функціонування української мови як державної.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.

Наталія Майєр
доктор педагогічних наук
професор кафедри теорії, практики та
перекладу французької мови
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Київ, Україна

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД

Креативна компетентність майбутнього викладача іноземних мов є здатністю проектувати, організовувати й реалізовувати креативно орієнтоване навчання у процесі формування у студентів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності. Проектування вимагає здатності визначити мету використання креативних технологій і прийомів навчання для формування іншомовної комунікативної компетентності студентів та окремих її складників. Організація й реалізація передбачає здатність добирати навчальний матеріал, креативні прийоми та укладати вправи і завдання з використанням креативних технологій навчання.

Технологічний підхід передбачає досягнення як мети-процесу (поетапне формування методичних знань і методичних умінь як складників креативної компетентності), так і мети-результату (формування креативної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов) шляхом використання різних технологій навчання. Основним принципом реалізації цього підходу є інтегроване